

că: *proba prăjiturii se realizează când se mănâncă*. Tradus în spiritul analizei noastre, putem spune despre o întrebare că este bună sau mai puțin bună de-a lungul analizei” (p. 55)

Referitor la predicțiile sociologice, Amando de Miguel consideră că pot da greș datorită faptului că nu întotdeauna există un fundament al evoluției trecute. O alta cauză a erorilor de predicție o reprezintă disonanța dintre realitate și datele anticipate ale anchetelor sociologice.

Alina Ovedenie

Psihologia socială. Buletinul laboratorului „Psihologia câmpului social”

Prezență nouă în spațiul științific din România, revista *Psihologia Socială* încearcă, așa cum se prezintă, să satisfacă o necesitate a specialiștilor în domeniu – aceea de a avea o revistă a lor și de a nu mai apela, la fel de des precum înainte la cele din „științele mamă”, dacă am putea să le numim așa – psihologia și sociologia. Evenimentul demonstrează că și la noi în țară psihologia socială începe să se facă auzită și cunoscută, căpătându-și un statut de sine.

Ne place să constatăm că revista *Psihologia Socială* a făcut primul pas și că, după cum au demonstrat-o cele patru numere apărute deja, el a fost făcut bine. Dacă acesta ar fi criteriul după care s-ar evalua situația țării noastre de către organisme internaționale, putem spune cu siguranță că ne-am reluat locul nostru în Europa. Acest lucru demonstrează posibilitățile cercetătorilor români din domeniul psihosocialului și capacitatea lor de a face față exigențelor pe plan mondial.

Faptul că are un colegiu de redacție format din specialiști consacrați, cu experiență, dar și din mulți foarte tineri, este condusă de psihosociologi cu renume (Serge Moscovici, profesor la École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris, este director onorific; Adrian Neculau, profesor la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași este redactor șef; Ștefan Boncu, lector la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași este secretar de redacție) și beneficiază de girul unui consiliu științific multi-

național, alcătuit din nume cu rezonanță în psihologia socială, ar fi suficiente indicii pentru a putea privi cu încredere și afirmă cu convingere că publicația ieșeană este foarte serioasă. Important este însă conținutul, iar acesta nu este mai prejos. Având o tematică foarte variată, așa precum este specificat și pe coperta patru, sunt abordate: Analiza instituțională; Antropologie socială; Cogniție socială; Dinamica grupului; Influența socială; Istoria psihologiei sociale; Personalitatea socială; Psihologia maselor; Psihologia mediului; Psihologie organizațională; Psihologie socială aplicată; Relații între grupuri; Reprezentări sociale; Schimbare de atitudine; Tehnici de cercetare. Toate acestea se înscriu într-o serie de rubrici permanente: „Studii (și cercetări)”; „Metodologie”; „Interviu”; „Note”; „Recenzii”.

Cuprinsul este foarte generos, pe lângă rubricile stabile mai apărând (în unele numere) și altele, precum „Recuperări”, în care se prezintă personalități ale psihologiei. Astfel, în primul număr, Tatiana Slama-Cazacu evocă activitatea lui Mihai Ralea, iar în numărul II, A. Neculau și D. Salade, pe cea a lui Vasile Pavelcu, evidențiind și aspecte importante din evoluția psihologiei în România. Mai apar apoi „Sinteze teoretice” și „Note și comentarii”. De asemenea, în unele numere, sunt făcute cunoscute, la rubrica „Eveniment”, activități speciale precum întruniri, conferințe sau congrese de specialitate, decernări de titluri etc.

„Studii și cercetări” este întotdeauna prima și cea mai vastă rubrică, demonstrând orientarea majoră a publicației: încurajarea cercetării concrete și promovarea schimbului de idei. Ea cuprinde atât realizări ale specialiștilor români, cât și străini. Binevenită este includerea de traduceri ale unor studii publicate de autori renumiți în reviste de prestigiu, mai ales că asemenea reviste ajung cu dificultate să fie consultate de către cei care nu beneficiază de burse de pregătire peste hotare, fie ei cadre didactice sau studenți. Conținutul reflectă problemele actuale ale societății românești aflate în vizorul psihosociologilor – atitudinile etnice, identitatea (socială, etnică, națională), influența socială și manipularea, memoria socială, profesia de psiholog, reprezentările sociale, stereotipurile

etc. – toate tratate într-o manieră modernă și fiind, de asemenea, în atenția specialiștilor pe plan mondial. Aceasta arată o preocupare stringentă a cercetătorilor științifici pentru realitățile imediate, dar și conectarea la „suflul” internațional, faptul că țin pasul cu ceilalți. Cel mai bun indicator este însă calitatea studiilor românești, care nu este cu nimic mai prejos de cea a colegilor belgieni, elvețieni, francezi, italieni etc. care apar și ei în cadrul aceleiași rubrici.

Rubrica „Metodologie” are preponderent o tentă calitativă, reflectând și ea modernitatea revistei. Sunt prezentate aici exerciții de dinamica grupurilor, aspecte ale metodei experimentale, realizarea unei cercetări psihosociologice, metode asociative de culegere a datelor, studiul eului prin intermediul timpului de reacție, noi perspective asupra focus-grupului, alegerea testelor statistice etc. se menține aceeași reprezentare multinațională la nivelul autorilor.

Încă un punct forte care atrage un număr mare de cititori (și nu numai din domeniu), îl constituie ideea excelentă, transformată într-un bun obicei (care sper să se mențină), de a include și un interviu cu o personalitate a lumii științifice. Nume mari, cu rezonanță pentru domeniul psihologiei sociale, și care apar aici – Serge Moscovici, Willem Doise, Jacques-Philippe Leyens, Tatiana Slama-Cazacu – sunt astfel mult mai aproape de o mulțime dintre cei care le-au fost studenți fără să îi cunoască în mod direct.

Recenziile, adesea foarte numeroase, contribuie la rândul sau, alături de celelalte, o componentă de bază a publicației, care îi ține pe cititori la curent cu aparițiile importante din ultimii 2-3 ani, constituind un veritabil ghid de lectură.

Se observă însă și câteva aspecte asupra cărora colegiul de redacție ar mai putea reflecta. Pentru a reprezenta mai bine școala românească de psihosociologie și a putea să facă preocupările de aici cunoscute la nivel cel puțin european, un prim pas necesar ar fi

inclusiunea pentru fiecare studiu sau articol românesc a unui rezumat în una-două limbi de circulație internațională, așa precum s-a încercat în nr. 2 și la care regretăm că s-a renunțat. Încă un punct slab este cel referitor la faptul că unele numere apar cu întârziere, uneori destul de mare. Astfel, nr. 4/1999 a apărut în iunie 2000. De asemenea, nu există (sau cel puțin nu se specifică explicit) vreo modalitate de abonament. Și o recomandare referitoare la formă: dacă până acum numerele aveau culori diferite pentru a se diferenția între ele, sugerăm redacției ca de acum înainte să aleagă un aspect exterior specific pentru numerele dintr-un an.

Primul număr al revistei se deschide cu un „Argument” în care profesorul Adrian Neculau prezintă pe scurt situația psihologiei sociale în România la acea dată, relațiile stabilite cu universități de prestigiu din alte țări, schimburile de experiență realizate și înființarea colecției „Psihologie și Științele Educației” la Editura Polirom din Iași. Redactorul-șef al revistei arată că atmosfera creată era propice fondării unei reviste de profil, ideea aceasta fiind prezentă în mințile mai multor specialiști: „în fața acestor așteptări, nu mai putem întârzia” (p. 6). Noi am adăuga că poate, totuși, a întârziat cam mult.

Scopul fixat, acela de a promova în primul rând lucrările specialiștilor autohtoni, dar și de a face cunoscut „pulsul” psihosociologiei pe glob este foarte îndrazneț. Se pare însă că ștacheta fixată de colegii noștri de la Iași a fost chiar depășită. După cum se poate observa, ei au reușit, încă din primul an de activitate, să îndeplinească mare parte din ceea ce și-au propus, aducând un suflu nou psihologiei sociale în țara noastră. Remarcăm că ea este deschisă cercetătorilor români din toată țara, favorizând astfel menținerea unei bune informări asupra domeniilor de interes și realizărilor colectivelor din toate centrele universitare importante.

Lucian Radu